

Tað er ikki so einfalt

– Vit kunnu ikki taka toskarhøvd í lastina fyri einar 350.000 krónur, tá hesi taka upp pláss fyri einar 10 miljónir krónur í flaki, sigur Sonny Johannesen, skipari á Ennibergi

Vilmund Jacobsen

Ein dagin herfyri ringdi Sonny Johannesen, skipari á Ennibergi, úr Barentshavinum og hevði hug at gera viðmerkingar til ætlaninar hjá landsstýrismanninum í fiskivinnumálum um at lóggeva høvd og slógv upp á land.

– Sjálvandi havi eg einki ímóti, at arbeitt verður fram ímóti, at alt kemur til haldar. Umborð hjá okkum gera vit fars burtur úr avskurði, eins og vit taka øll rogn heim við. Við fullari last av flaki, plaga vit at hava eini 20-25 tons av farsí, og í lýtuni hava vit stívlaga 25 tons av rognum í lastini.

Skiparin á Ennibergi vísir á, at reiðarin eisini hevur borið upp á mál at seta eina kjálkamaskinu í skipið, men hon er ikki komin. Hildið hevur verið, at manningin skal eiga møguleikan at skera sær kjálkar og lippur heim við, sum fleiri eisini gera á túrinum.

– Tað er ikki bara sum at siga tað hjá okkum, ið fiska á fjarleiðum, at taka høvd

og slógv heim við. Skulu vit hava eini 250-350 tons av høvdum í lastini, taka hesi

pláss, sum svarar til einar 10 miljónir krónur í flaki. Tað sigur seg sjálvt, at hetta als

ikki hevði verið rentabult fyri skip og manning.

Í óðum verkum

Sonny Johannesen heldur, at prísurin, sum fáast kann fyri

– Tað er ikki rætt – i óðum verkum – at samtykkja við lóg, at høvd og slógv skuluførast til lands, heldur Sonny Johannesen, skipari á Ennibergi

toskarhøvdini, er ov lágur til tess, at hesi kunnu førast heim úr Barentshavinum og geva nakað til skip og manning.

– Tað kostar at frysta høvdini, og tað kostar at flyta tey til lands. Tað kostar eisini at landa tey, tá skipið kemur heim. Spurningurin er tá, hvussu nógv er eftir av söluprísinum fyri hálva aðru ella tvær krónur fyri kilo. Tá havt verður í huga, at hesi taka nógv pláss í lastini - og lutfalsliga lítið fæst fyri tey – kann ikki vera trupult at rokna út, at hetta slett ikki loysir seg, hvørki fyri skip ella manning, sigur Sonny Johannesen, sum heldur, at politiski myndugleiki fyrst eigur at kenna umstøðurnar, áðrenn nakað verður lógar-kravt í óðum verkum.

Hví brúka føroyingar ikki høvdið?

– Tað líkist ongum, at virðir fyri nógvir miljónir verða tveitt fyri borð hvørt einasta ár, sigur Eiríkur á Húsamørk, stjóri á Høvdavirkinum í Leirvík

Vilmund Jacobsen

Tá Høvdavirkið í Leirvík varð kosið at vera Ársins virki í 2005, stóð á forsíðuni í Sosialinum: "Leirvíkingar brúktu høvdið".

Spurningurin er so, um teir, sum standa aftan fyri føroyska fiskiskipaflotan, í nóg stóran mun hava brúkt høvdið síðan henda dag.

Stjórin á Høvdavirkinum, Eiríkur á Húsamørk, heldur, at nógv kundi havt verið øðrvísi hesi árin síðan.

Í samrøðu við Kringvarpið herfyri vísti hann á, at tað

er skiparin sum ger av, hvat hann gevur manningini ordrar til.

– Sjálvur eigi eg ein son, sum er við einum av skipunum, ið hava fiskað tosk á Flemish Kap. Tá teir komu heim, høvdu teir 200 tons í lastini, sum annars tekur 300 tons. Teir kundu saktans havt tikið 100 tons av høvdum við sær. Sjálv um tað bara eitur tvær krónur fyri kilo, høvdu 100 tons av høvdum givið 200.000 krónur eyka at býta.

Hann vísir á, at Høvdavirkið hevði megnað at

góðskað høvdini, soleiðis at tey tá vórðu verd eina hálva miljón.

– Í samfelagsvirðum fer ein hálv miljón fyri skeyti – bara henda eina túrin. Hevði livurin so eisini verið tikin, hevði hon havt eitt útflutningsvirðið á aðrar 200.000 krónur. Her eru tískil virðir fyri 700.000 krónur, sum bara hetta eina skipið kundi havt tikið við sær til lands.

Eiríkur á Húsamørk heldur, at tað líkist ongum, at virðir fyri nógvir miljónir krónur verða tveitt fyri

borð hvørt einasta ár. Hann sigur eisini, at Høvdavirkið megnar at taka ímóti øllum høvdum, sum kunnu førast til lands í Føroyum.

– Jú, vit kunnu saktans taka ímóti allari hasari rávøru. Hetta hevði eisini verið við til at stabiliserað virkseimið og gjørt, at vit kanska kundu tikið eini 70 fólk aftrat til arbeiðis.

Hann vísir á, at um lóggivið verður, er bert ein spurningur um tíð, til brotasjógvarnir leggja seg, og tað verður vanlig mannagongd at taka alt við

– Er lóggjeving einasti møguleiki, eiga vit at gera tað, heldur Eiríkur á Húsamørk, stjóri á Høvdavirkinum í Leirvík

til lands.

– Tvær krónur fyri kilo av 20.000 tons sum gevur 40 miljónir krónur, og eg haldi, at tað burdi verið stuttligari at tikið høvdini í lastina heldur enn at koyrt tey út aftur gjøgnum lensiportrið.

Jacob Vestergaard hevur sagt, at hann ætlar sær at lóggeva, soleiðis at meira kemur upp á land av høvd-

um og slógvi frá fiskivinnuni.

– Er hetta einasti møguleiki, so eigur tað at vera gjørt. Vit hava framleitt í 13 ár og hava útflutt fyri stívlaga eina miljard krónur. Í sama tíðarskeiði hevur fiskiflotin hivað í havið virðir fyri umleið sama tal av krónum, leggur stjórin á Høvdavirkinum, Eiríkur á Húsamørk, aftrat.